

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli za 2021 r.**

w tym

**Sprawozdanie roczne z realizacji zadań
Miejskiego programu
przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz
ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata
2021 – 2025 za 2021 r.**

Opracował:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli

Akceptował:

PREZYDENT MIASTA
Konrad Pokora

Zduńska Wola, marzec 2022 r.

CZĘŚĆ I SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ ZA 2021 ROK.....	4
WSTĘP	4
1. SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W 2021 ROKU W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	5
1.1. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE PRZEZ OŚRODEK NA REALIZACJĘ ZADAŃ.....	5
1.2. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA REALIZACJĘ ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	6
1.3. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2021 R.....	9
1.4. ANALIZA POZOSTAŁYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	11
1.5. AKCJE I WYDARZENIA, W KTÓRYCH WSPÓŁCZESTNICZYŁ OŚRODEK W 2021 R.....	15
2. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA W ZAKRESIE REALIZACJI POZOSTAŁYCH ZADAŃ Z OBSZARU POLITYKI SPOŁECZNEJ	17
2.1. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY.....	17
2.2. REALIZACJA POMOCY MATERIALNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW	17
2.3. REALIZACJA USTAWY Z DNIA 5 GRUDNIA 2014 R. O KARCIE DUŻEJ RODZINY.....	18
2.4. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.....	18
2.5. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.....	21
3. POZOSTAŁE DZIAŁANIA OŚRODKA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ..	22
3.1 DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ ZDUŃSKOWOLSKIE CENTRUM INTEGRACJI.....	22
3.2 DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA	22
3.3 DZIAŁANIA PUNKTU DS. PRZEMOCY W RODZINIE.....	22
3.4 MIESZKANIE CHRONIONE.....	23
3.5 PODSUMOWANIE.....	23
CZĘŚĆ II SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2021 ROK ..	24
CEL SZCZEGÓŁOWY 1. SKUTECZNE I EFEKTYWNE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE POPRZEZ WZMACNIANIE ROZWOJU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	24
1.1. MONITOROWANIE PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE MIASTA ZDUŃSKA WOLA	24
1.2. REALIZOWANIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”.....	24
1.3. PORADNICTWO MEDYCZNE, PSYCHOLOGICZNE, TERAPEUTYCZNE, PRAWNE, SOCJALNE	26
1.4. PROWADZENIE GRUP WSPARCIA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ	28
1.5. INTERWENCJA KRYZYSOWA.	28
1.6. UDZIELANIE BEZPIECZNEGO SCHRONIENIA OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ.	30
1.7. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM.....	30
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE.	30
2.1. INFORMOWANIE OSÓB PODEJRZANYCH O STOSOWANIE PRZEMOCY O KONSEKWENCJACH JEJ STOSOWANIA ORAZ MOTYWOWANIE ICH DO PODJĘCIA DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO ZATRZYMANIA PRZEMOCY	30
2.2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH W SYTUACJACH PRZEMOCY W RODZINIE	31
2.3. PROWADZENIE DOCHODZEŃ PRZEZ POLICJĘ POD NADZOREM PROKURATURY REJONOWEJ.....	31
2.4. PROWADZENIE PROGRAMÓW KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ.....	31
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. EDUKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJE DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W MIEŚCIE ZDUŃSKA WOLA.	32
3.1. ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW INFORMACYJNO-EDUKACYJNYCH DOTYCZĄCYCH ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.....	32
3.2. ORGANIZOWANIE SPOTKAŃ, SZKOLEŃ, KAMPANII, KONFERENCJI ITP. DLA PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	33

3.3	ORGANIZOWANIE PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH W SZKOŁACH, UŚWIADAMIAJĄCYCH ZAGROŻENIA PŁYNAĆE Z PRZEMOCY.....	34
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. PODNOSZENIE I DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI KADRY SŁUŻB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE, ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY INTERDYSCYPLINARNEJ.....		42
4.1	ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA CZŁONKÓW ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH...	42
4.2	UDZIAŁ W SZKOLENIACH, WARSZTATACH, KONFERENCJACH I SEMINARIACH Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	42

Część I

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej za 2021 rok

Wstęp

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Zduńska Wola realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, zwany dalej „Ośrodkiem”, który zobowiązany jest do przygotowania sprawozdania z wykonywanych zadań.

Sprawozdanie z działalności za 2021 rok przygotowane zostało w związku z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268), który nakłada na dyrektora Ośrodka obowiązek złożenia Radzie Miasta corocznie sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

W tym miejscu należy nadmienić, że Ośrodek oprócz realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizuje inne zadania nałożone na gminę lub jej zlecone, mieszczące się w obszarze pomocy społecznej i szeroko rozumianej polityki społecznej. Ośrodek realizuje między innymi zadania określone w następujących ustawach:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877).
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).

1. Szczegółowy opis zadań realizowanych przez Ośrodek w 2021 roku w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1.1. Środki finansowe wydatkowane przez Ośrodek na realizację zadań

Ośrodek w 2021 roku na realizację zadań własnych i zleconych w obszarze pomocy społecznej wydatkował środki finansowe na łączną kwotę 24 947 340,82 zł, z tego:

- środki finansowe przekazane z budżetu Miasta Zduńska Wola na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 7 475 396,03 zł (tj. 29,96% całości wydatków),
- środki finansowe otrzymane w formie dotacji celowych na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 2 857 904,78 zł (tj. 11,45% całości wydatków),
- łączna kwota środków finansowych przekazanych na realizację zadań zleconych – 14 614 039,98 zł (tj. 58,57% całości wydatków).

Szczegółowy sposób wydatkowania środków według klasyfikacji budżetowej przedstawia tabela poniżej:

Tabela 1. Wydatkowanie środków wg klasyfikacji budżetowej

Rodzaj środków finansowych	Rozdział według klasyfikacji budżetowej	Kwota (w zł)
Środki na pokrycie wydatków przekazane przez Miasto Zduńska Wola – zadania własne	85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	111 321,74
	85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	322 872,26
	85202 - Domy pomocy społecznej	2 868 404,13
	85508 - Rodziny zastępcze	215 057,30
	85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	68 247,12
	85502 - Świadczenia rodzinne	0,00
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0,00
	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze	205 353,16
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej	2 888 601,80
	85228 - Usługi opiekuńcze	479 780,39
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	246 000,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	50 710,00
	85220 – Mieszkanie chronione	15 103,68
	75421 – Zarządzanie kryzysowe	3 903,45
	85295 – Pozostała działalność -Wspieraj seniora	41,00
	Razem	7 475 396,03
Dotacje celowe przekazane przez Wojewodę Łódzkiego – zadania własne	85504 - Wspieranie rodziny	0,00
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	69 776,23
	85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	615 974,38
	85216 - Zasiłki stałe	817 900,14

	85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej - płace i utrzymanie	816 410,03
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	335 008,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	202 836,00
	Razem	2 857 904,78
Dotacja przekazana przez Wojewodę Łódzkiego – zadania zlecone	85195 - Pozostała działalność (decyzje na składkę zdrowotną dla bezdomnych)	14 446,14
	85502 - Świadczenia rodzinne	14 297 930,24
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	268 283,07
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie opiekuna prawnego)	15 174,00
	85503 - Karta Dużej Rodziny	2 618,23
	85295 – Wspieraj Seniora	15 588,30
	Razem	14 614 039,98
	OGÓLEM	24 947 340,82

1.2. Analiza wydatków poniesionych na realizację świadczeń wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Zasiłki i pomoc w naturze

Analizując wydatki poniesione na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomocy w naturze należy zaznaczyć, że w 2021 r. z tych form pomocy skorzystały 453 rodziny. Szczegółowe formy przyznanej pomocy obrazuje tabela poniżej.

Tabela 2. Szczegółowe formy przyznanej pomocy

Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota (w zł)
Zakup żywności	87	20 812,43
Zakup odzieży	21	2 682,00
Dofinansowanie do kosztów leczenia	48	7 905,00
Zakup opału	57	11 804,00
Odnowienie mieszkania	4	790,00
Zakup przyborów szkolnych	0	0,00
Sprawienie pogrzebu	7	15 000,00
Pokrycie świadczeń /czynsz, energia elektryczna	66	14 400,00
Zdarzenie losowe	0	0,00
Zasiłki okresowe	340	704 778,95
Zasiłki celowe specjalne	71	30 379,00
Dowód osobisty	0	0,00

Należy zaznaczyć, że Miasto otrzymało dotację celową na wypłatę zasiłków okresowych w wysokości 616 000,00 zł, całość wydatków na wypłatę zasiłków okresowych wynosiła 704 778,95 zł, czyli ze środków własnych zaangażowano kwotę 88 804,57 zł (tj. 13% całości wydatków).

2) Usługi opiekuńcze

W 2021 r. pomocą w formie usług opiekuńczych, finansowanych ze środków własnych Miasta, objęto łącznie 74 osoby, w tym – 22 osoby samotne i 52 osoby w rodzinie. Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na usługi opiekuńcze w 2021 r. wydatkowano łącznie kwotę 479 780,39. Wpłaty podopiecznych za usługi opiekuńcze wyniosły 117 735,97 zł, liczba godzin usług wyniosła 12956.

3) Domy pomocy społecznej

Następnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domów pomocy społecznej, zwanych dalej „dps”, odpowiedniego typu i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańców Miasta Zduńska Wola w tych domach.

W 2021 r. w dps przebywały 102 osoby, z tego Miasto Zduńska Wola opłacało pobyt za 92 osoby. Osoby zostają umieszczone w dps, jeżeli wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, a usługi opiekuńcze nie zapewniają niezbędnej pomocy. Opłata za pobyt w dps jest wnoszona przez:

- 1) mieszkańca dps, w kwocie nie większej niż 70% swojego dochodu;
- 2) małżonka, zstępnych przed wstępnymi, zgodnie z zawartą umową;
- 3) gminę, z której osoba została skierowana do dps, w różnicy między średnim kosztem utrzymania w dps a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Koszty Miasta w 2021 r. związane z pobytami osób w dps wyniosły 2 868 404,13 zł. Wpłaty rodzin zobowiązanych do alimentacji wyniosły 221 421,73 zł.

4) Zasiłki stałe

Ta forma pomocy przyznawana jest osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W roku 2021 z tej formy skorzystało 156 osób, a suma wypłaconych zasiłków wyniosła 817 900,14 zł i w całości była sfinansowana z dotacji celowej przekazanej przez Wojewodę Łódzkiego. Przy zasiłku stałym opłacana była również składka zdrowotna 140 osobom na łączną kwotę 69 776,23 zł, która również sfinansowana była z otrzymanej dotacji.

5) Informacja za 2021 r. z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 został przyjęty uchwałą nr IV/63/18 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 w związku z uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007).

Przyjęcie przez Miasto programu osłonowego, którego głównym celem jest ograniczenie zjawiska niedożywiania dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach poprzez opłacanie posiłków w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych było podstawą do ubiegania się o dotację celową w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023. Ze środków przekazanych gminom z ww. programu można przyznać pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej.

Ogólny koszt wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 i programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 wyniósł w 2021 r. 581 008 zł, z tego:

- środki własne Miasta - 246 000,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa - 335 008,00 zł.

Łącznie programami objęto 986 osób, w tym:

- dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej - 107 osób,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 132 osoby,
- inne osoby (w tym: rodziny o niskich dochodach) - 503 osoby.

W ramach programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023, pomocą w formie opłacania posiłku objęto 125 rodzin, z tego:

- dzieci w wieku do 7. roku życia - 81 osób,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 92 osoby.

Za posiłki w placówkach oświatowych w 2021 r. ze środków własnych zapłacono 9 667,70 zł.

Informację z realizacji programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 za 2021 rok Ośrodek zobowiązany jest przedłożyć Radzie Miasta do dnia 30 kwietnia następnego roku w sprawozdaniu z działalności Ośrodka.

1.3. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2021 r.

W 2021 r. z pomocy społecznej Ośrodka w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało łącznie 673 rodziny (1 431 osób w rodzinach), wydano 4 426 decyzji administracyjnych. Tabela nr 3 przedstawia szczegółowe informacje dotyczące przyznanych świadczeń (w tabelach 3 i 7 nie wliczono osób umieszczonych w domach pomocy społecznej).

Tabela 3. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	915	673	1 431
w tym:			
świadczenia pieniężne	620	602	1 317
świadczenia niepieniężne	307	201	626
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	915	673	1 431
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	0	826	1 894
w tym:			
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	230	582
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi
	40		44
Praca socjalna prowadzona w oparciu o projekt socjalny	Liczba projektów		Liczba osób objętych projektami socjalnymi
	4		730

W tabeli nr 4 przedstawione są powody przyznania pomocy wynikające z zapisów art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	427	919
Sieroctwo	1	5
Bezdomność	32	32
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietności	82 64	395 330
Bezrobocie	340	881
Niepełnosprawność	277	496
Długotrwała lub ciężka choroba	347	604
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	192	675
w tym: rodziny niepełne,	137	434
rodziny wielodzietne	38	201
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Przemoc w rodzinie	18	63
Alkoholizm	151	280
Narkomania	10	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	20	36
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Dane zawarte w tabeli nr 4 pokazują, że oprócz ubóstwa (dochód poniżej kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), najczęstszym powodem przyznawania pomocy była długotrwała choroba, a po niej bezrobocie i niepełnosprawność.

W tabeli nr 5 przedstawiono typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	903	2 041
o liczbie osób 1	436	436
2	156	312
3	107	321
4	108	432
5	56	280
6 i więcej	40	260

Rodziny z dziećmi ogółem:	332	1 274
o liczbie dzieci 1	122	368
2	113	437
3	55	262
4	22	131
5	7	51
6	2	16
7 i więcej	1	9
Rodziny niepełne ogółem:	115	368
1	51	125
2	41	137
3	17	72
4 i więcej	6	34
Rodziny emerytów i rencistów ogółem:	153	247
o liczbie osób 1	95	95
2	35	70
3	12	36
4 i więcej	11	46

Analiza powyższych danych wskazuje, że na 903 rodziny objęte wsparciem Ośrodka w 2021 r. rodziny z dziećmi stanowiły 36,76% (tj. 332) wszystkich rodzin, rodziny niepełne 12,74% (tj. 115), a rodziny emerytów i rencistów 16,94% ogółu rodzin objętych pomocą (tj. 153). Należy również zaznaczyć, że osoby samotne stanowiły 436 rodzin, tj. 48,28% ogółu rodzin korzystających z pomocy.

1.4. Analiza pozostałych działań realizowanych przez Ośrodek w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Działania realizowane bezpośrednio przez pracowników socjalnych

Pracownicy socjalni wykonując swoje obowiązki służbowe w 2021 r. realizowali m.in. następujące działania:

- wydali 353 skierowania dla 806 osób do organizacji pozarządowych wydających bezpłatnie żywność lub odzież,
- przyjęli 357 osób w związku z dofinansowaniem do czynszu, świadczeniem alimentacyjnym, świadczeniem pielęgnacyjnym, skierowaniem do środowiskowych domów samopomocy, wywiadem środowiskowym dla innych instytucji, specjalnym zasiłkiem opiekuńczym,
- wydali rodzinom dla 239 dzieci skierowania na posiłki w placówkach oświatowych,
- skierowano 110 rodzin i 218 osób do poradnictwa specjalistycznego,
- sporządzili 1 271 pism w związku z korespondencją dotyczącą klienta,
- przeprowadzili 98 wywiadów w środowisku w związku z nadesłaną korespondencją,
- przeprowadzili 35 wywiadów dotyczących świadczeń zdrowotnych dla osoby nieubezpieczonej,

- sporządzili 278 sprawozdań z przebiegu pracy pracownika socjalnego dla potrzeb Sądu Rejonowego,
- przyjęli 10848 interesantów,
- przygotowali 260 informacji w formie rodzinnych wywiadów środowiskowych lub notatek służbowych dla potrzeb świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- objęli 69 rodzin wsparciem w ramach procedury Niebieskie Karty,
- udzielili 74 osobom pomocy w formie usług opiekuńczych,
- przeprowadzili 17 interwencji w środowisku w związku z sytuacją kryzysową.

W ramach realizowanej pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielili na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia pomocy w postaci pracy socjalnej - 826 rodzinom i 1894 osobom oraz wsparcia w postaci wyłącznie pracy socjalnej 230 rodzinom i 582 osobom, w tym:

- 4626 pobyty w środowisku oraz 3611 kontaktów telefonicznych w związku z realizacją ustalonych działań w ramach pracy socjalnej,
- 16 rodzinom przywrócono władzę rodzicielską,
- zawarli 40 kontraktów socjalnych, które są pisemną formą umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc. Umowa taka ma na celu określenie uprawnień i zobowiązań obu stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy warunków życia osoby lub rodziny zwracającej się do Ośrodka o pomoc,
- zrealizowano 4 projekty socjalne, w ramach których działaniami objęto 730 osób,
- zrealizowano resortowy Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021” – wsparciem objęto 21 osób,
- zrealizowano resortowy Program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2021” – wsparciem objęto 5 osób,
- zrealizowano Program „Wspieraj Seniora na rok 2021” – wsparciem objęto 17 osób.

Podsumowując działania pracowników socjalnych w zakresie między innymi pobudzenia społecznej aktywności, inicjowania nowych form pomocy, wdrażania programów ukierunkowanych na podnoszenie jakości życia należy wymienić:

- współpracę z placówkami oświatowymi oraz placówkami służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dostarczanie ulotek i informacji dot. działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
- działania w ramach programu „Mieszkanie bez długu” m.in.: stała współpraca pracowników socjalnych z administratorami SM „Lokator” i TBS „Złotnicki” sp. z o.o. w sprawie osób i rodzin mających zadłużenia czynszowe, zagrożonych eksmisją, stała współpraca z działem windykacji TBS „Złotnicki” sp. z o.o. polegająca na weryfikacji sytuacji życiowej i materialnej dłużników objętych programem pomocy osobom zagrożonym eksmisją, pomoc finansowa oraz wsparcie w ramach pracy socjalnej,
- działania w ramach programu wychodzenia z bezdomności „Szansa dla Ciebie”, realizowanego od 2004 roku, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów/instytucji:
 - Schronisko dla Osób Bezdomnych w Biłgoraju,
 - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Bełchatowie,
 - Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,

- Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
- Biuro Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
- Zduńskowolski Szpital Powiatowy sp. z o.o.,
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator” w Zduńskiej Woli,
- Straż Ochrony Kolei w Zduńskiej Woli,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.

W 2021 roku skierowano 31 osób bezdomnych do Schroniska dla Osób Bezdomnych w Biłgoraju. Łącznie w 2021 roku 39 osób bezdomnych otrzymało pomoc z tytułu bezdomności.

Należy zaznaczyć, że osoby bezdomne przebywające na terenie miasta u rodziny lub znajomych miały zapewnioną:

- możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów tj. terapeuty, psychologa, prawnika,
- żywność, którą otrzymywali z organizacji pozarządowych,
- pomoc w postaci zasiłków i pomoc w naturze w przypadku, gdy bezdomny współpracował z pracownikiem socjalnym w ramach programu wychodzenia z bezdomności lub kontraktu socjalnego, w ramach których w szczególności: wyrabiano lub odtwarzano dokumenty osobiste, uzyskiwano uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, podejmowano leczenie odwykowe, składano wnioski o lokal socjalny, ustalano stopień niepełnosprawności.

2) Projekty realizowane przez Ośrodek w 2021 r.

Istotnym elementem działalności Ośrodka jest inicjowanie i pobudzanie społecznej aktywności osób i rodzin, mających trudną sytuację życiową, ale także ukierunkowanie działań na podnoszenie jakości życia. W 2021 roku Ośrodek realizował następujące programy i projekty socjalne:

1. Projekt socjalny „Mieszkanie bez długu”, którego celem głównym było stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego przez osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Odbiorcami wsparcia proponowanego w ramach projektu były osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, nieaktywne zawodowo lub mające problemy ze znalezieniem zatrudnienia, z niepełnosprawnością, długotrwale chore, będące beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkujące w zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli i Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator” w Zduńskiej Woli.

Działania realizowane w ramach projektu:

- stała współpraca pracowników socjalnych z TBS "Złotnicki" Sp. z o.o. i SM "Lokator" w celu monitorowania zadłużeń,
- diagnozowanie sytuacji materialnej i społecznej rodzin,
- wsparcie finansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej,
- mobilizowanie klientów pomocy społecznej do udziału w szkoleniach w celu zmiany niekorzystnych sytuacji społecznych,
- motywowanie klientów pomocy społecznej do negocjacji z administratorami mieszkań, pomoc w negocjacjach o umorzenie części zadłużeń mieszkaniowych lub rozłożenie ich na raty.

2. Projekt socjalny „Wspólnymi siłami”, którego celem było wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci oraz wypracowanie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym. Działania w ramach projektu realizowali pracownicy socjalni i asystenci rodziny Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. W ramach projektu współpracowano z placówkami oświatowymi, placówkami medycznymi (Przychodniami), Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Zduńskiej Woli, Strażą Miejską w Zduńskiej Woli. Wsparciem objęto 151 rodzin.

3. Projekt „Szansa dla Ciebie” skierowany był do osób bezdomnych i miał w pierwszej kolejności zabezpieczyć miejsca noclegowe osobom bezdomnym, następnie umożliwić im w ramach prowadzonej reintegracji społecznej powrót do pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym. Wsparciem objęto 39 osób.

4. Projekt socjalny „Bezpieczny rejon”, który miał na celu wypracowanie wieloaspektowych form współpracy pomiędzy służbami oraz zmobilizowanie mieszkańców do aktywnego włączenia się w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji, a tym samym zwiększenia poczucia bezpieczeństwa we wszystkich sferach życia. Wsparciem objęto 27 rodzin.

5. Realizacja Programu „Wspieraj Seniora na rok 2021”, którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Program zakładał pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo. Wsparcie otrzymało 17 osób.

6. Realizacja resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021”. Wsparcie otrzymało 21 osób z niepełnosprawnością (14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 7 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Celem programu było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych i korzystaniu z dóbr kultury.

7. Realizacja resortowego Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2021”. Wsparciem objęto 5 osób (3dzieci i dwie osoby dorosłe). Celem głównym było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę.

1.5. Akcje i wydarzenia, w których współuczestniczył Ośrodek w 2021 r.

Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób, rodzin, grup i środowisk społecznych w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej realizowane było przez Ośrodek w 2021 roku w następujący sposób:

- włączenie się w akcję „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” zorganizowanej w dniach 22-28 lutego 2021 r. przez Prokuraturę Rejonową w Zduńskiej Woli, która miała na celu propagowanie działań związanych z upowszechnieniem praw pokrzywdzonych. Jednym z jej podstawowych celów było poinformowanie społeczeństwa o uprawnieniach, jakie przysługują osobom pokrzywdzonym oraz o istnieniu szerokiego kręgu podmiotów, które mogą im udzielić pomocy. Pracownicy socjalni Ośrodka włączyli się w akcję pełniąc dyżury w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli i udzielając wszystkich niezbędnych informacji dotyczących działalności Ośrodka,
- włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy tj. 30 kwietnia - „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopada – „Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet” przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności,
- grupa wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – 3 spotkania,
- grupa wsparcia dla rodziców – 3 spotkania,
- grupa wsparcia dla opiekunów osób chorujących na choroby otępienne – 3 spotkania.

Pozostała działalność Ośrodka w związku z sytuacją epidemiczną to m.in.:

- rozpowszechnianie informacji o akcji „Koperta życia”,
- informowanie o aplikacji na smartfony dla osób w kwarantannie domowej,
- upowszechnianie informacji o numerach telefonów dla osób w przypadku sytuacji nagłej, wymagającej interwencji pracownika socjalnego poza normalnymi godzinami pracy Ośrodka,
- wsparcie dla osób starszych i samotnych lub samotnie gospodarujących, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy a są jej pozbawione,
- dostarczanie zakupów dla osób w kwarantannie,
- stała współpraca z wolontariuszami – harcerzami ze zduńskowolskiego Hufca ZHP i Strażą Miejską,
- poradnictwo specjalistyczne przez telefon w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie (psycholog, specjalista ds. uzależnień, prawnik, mediator, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień),
- wydawanie skierowań na żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- rozpowszechnianie informacji o pomocy w ramach „Regionalnego Interwencyjnego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży”, „Wojewódzkiego Telefonu Wsparcia dla Seniorów”, „Teleporada Pierwszego Kontakt – bezpłatna pomoc medyczna poza godzinami pracy lekarzy rodzinnych, w weekendy i święta z możliwością skorzystania osób niesłyszących”, Narodowym Programie Szczepień przeciw Covid, dowozie na szczepienie, świadczeniach medycznych Narodowego Funduszu Zdrowia dla osób niepełnosprawnych na 2021 rok,
- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w postaci broszur tj. „Wychowanie bez przemocy. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem”, „Sprawdź,

czy twoje picie jest bezpieczne. Informator dla konsumentów alkoholu”, „Przemoc. I niech się wstydzi ten, kto ją stosuje”, „Cyberprzemoc. Świat wirtualny, problem realny”, „Dopalacze. Kolorowe tabletki, czarny scenariusz”,

- rozpowszechnianie informacji o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego,
- współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zduńskiej Woli,
- pomoc w dostarczeniu 30 posiłków przygotowanych i ufundowanych przez „Restaurację w Kamienicy” dla osób starszych i samotnych,
- współpraca z CARITAS przy Parafii św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli w zakresie wydawania paczek żywnościowych dla seniorów i osób samotnych w ramach akcji pn: „Tytka charytatywna” – 50 osób, programu „Na codzienne zakupy” – 17 osób oraz w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021 - 556 osób.

2. Informacja o działalności Ośrodka w zakresie realizacji pozostałych zadań z obszaru polityki społecznej

2.1. Działania podejmowane w zakresie wspierania rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę m.in. obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 1 powołanej ustawy „pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania”. Ośrodek realizując powierzone zadania w 2021 r. podejmował następujące działania:

- współfinansował pobyt 10 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w kwocie 322 872,26 zł,
- współfinansował pobyt 57 dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 215 057,30 zł, łącznie współfinansował pobyt 67 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 537 929,56 zł,
- objął wsparciem asystenta rodziny 33 rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze,
- prowadził świetlicę środowiskową, w zajęciach której uczestniczyło łącznie 30 dzieci z rodzin mających problemy wychowawcze. Na prowadzenie placówki wsparcia dziennego Miasto wydatkowało kwotę 111 321,74 zł.

W 2021 roku z terenu Miasta Zduńska Wola w pieczy zastępczej było 67 dzieci, 57 dzieci było w rodzinach zastępczych, a 10 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ze wsparcia Ośrodka skorzystały 332 rodziny, w których występowała m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze, opiekuńcze, zdrowotne. Rodziny te korzystały z różnych form wsparcia finansowego: zasiłki celowe, okresowe, opłacanie posiłków dzieciom w placówkach oświatowych oraz wsparcia w ramach pracy socjalnej.

Szczegółowy opis realizowanych zadań wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej za 2021 rok przygotowany został przez Ośrodek w sprawozdaniu z realizacji Miejskiego programu wspierania rodziny za 2021 rok i przedłożony Radzie Miasta.

2.2. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, Rada Miasta Zduńska Wola przyjęła w dniu 25 sierpnia 2010 roku uchwałę nr LV/573/10 w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym w § 3 ust. 4 określono, że świadczenia pomocy materialnej w postaci stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego przyznaje dyrektor Ośrodka z upoważnienia Rady Miasta w drodze decyzji administracyjnej.

W 2021 roku Ośrodek objął wsparciem w formie stypendium szkolnego 152 rodziny, w tym 266 uczniów otrzymało stypendia na łączną kwotę 253 546,00 zł z tego:

- 50 710,00 zł, to środki własne Miasta,
- 202 836,00 zł dotacja celowa z budżetu państwa.

2.3. Realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

W ramach realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny, Ośrodek w 2021 r. przyjął 98 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny i wydał 210 Kart Dużej Rodziny, w tym:

- 118 dla rodziców,
- 92 dla dzieci.

2.4. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r. nakłada na Ośrodek obowiązek realizacji świadczeń rodzinnych. Założeniem ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest zbudowanie nowego, odrębnego od systemu pomocy społecznej, systemu pozaubezpieczeniowych świadczeń rodzinnych o charakterze obligatoryjnym. Określone w ustawie pieniądze świadczenia rodzinne mają na celu wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej w oparciu o kryterium dochodowe, których źródłem finansowania jest budżet państwa.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z zapisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, której głównym celem jest wspieranie osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, samodzielnie niemogących zaspokoić swoich potrzeb i nieotrzymujących wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji. Źródłem finansowania tego zadania jest budżet państwa.

Łącznie na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2021 r. wydatkowano kwotę: 13 887 915,91 z tego:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	- 3 392 209,47
- zasiłek pielęgnacyjny	- 2 329 419,04
- świadczenie pielęgnacyjne	- 4 850 268,60
- specjalny zasiłek opiekuńczy	- 13 719,20
- zasiłek dla opiekuna	- 15 500,00
- składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych	- 822 051,12
- świadczenie rodzicielskie	- 890 931,62
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego	- 1 322 816,86
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	- 227 000,00
- jednorazowe świadczenie „Za życiem”	- 24 000,00

Tabela 6. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2021 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Liczba świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny, z tego:	1011	19 578	2 260 126,68
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku		5 148	506 246,51
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia		13 262	1 603 235,92
	zasiłek na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia		1 168	150 645,25
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych	1386	8 801	1 132 082,79
2.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	63	463	178 278,32
2.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	89	117	85 630,10
2.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	110	1 409	274 602,53
2.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	146	1 693	178 353,95
2.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	703	1 756	108 953,13
2.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	41	250	17 979,80
2.7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	234	3 113	288 284,96
3	Świadczenia opiekuńcze	1194	14 872	8 030 957,96
3.1	Zasiłek pielęgnacyjny	962	10 800	2 329 419,04
3.2	Świadczenia pielęgnacyjne	225	2 480	4 850 268,60
3.3	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	26	13 719,20
3.4	Zasiłek dla opiekuna	3	25	15 500,00
3.5	Składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych	137	1541	822 051,12
4.	Świadczenie rodzicielskie	136	970	890 931,62
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	175	227	227 000,00
6.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	303	3 537	1 322 816,86
7.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	6	6	24 000,00
Razem (1+2+3+4+5+6+7)		4211	47991	13 887 915,91

Tabela 7. Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2021 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:	1 011
1.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
1.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	
1.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
1.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	
1.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
1.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
1.7	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	962
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	225
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4
5.	Zasiłek dla opiekuna	3
6.	Świadczenie rodzicielskie	136
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	227
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	203
9.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	6
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego		2 385

W zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wydano 2964 decyzje administracyjne.

Tabela 8. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w 2021 roku.

Lp	Rodzaj czynności	Liczba działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych
1.	Liczba dłużników alimentacyjnych	489
2.	Wnioski do organu właściwego dłużnika	104
3.	Wezwania dłużników w sprawie wywiadów środowiskowych	63
4.	Przeprowadzone wywiady środowiskowe u dłużników	112
5.	Korespondencja z PUP w sprawie potrzeby aktywizacji dłużników	20
6.	Wnioski do prokuratury	99
7.	Wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa Powiatowego	6
8.	Zgłoszenie do Krajowego Rejestru Dłużników	426

2.5. Realizacja świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Ośrodek realizował również zadania wynikające z zapisów art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tzn. potwierdzał prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej przez 90 dni dla osób, które takiego prawa nie miały i które spełniały kryterium dochodowe określone w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2021 roku wydano 46 decyzji administracyjnych dla 34 osób.

3. Pozostałe działania Ośrodka wynikające ze struktury organizacyjnej

3.1 Działalność Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji

Świetlica środowiskowa jest placówką wsparcia dziennego w formie opiekuńczej działającą na mocy uchwały nr LIII/655/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci uczęszczających od pierwszej klasy szkół podstawowych do pierwszej klasy szkół ponadpodstawowych, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, gry stolikowe, zajęcia manualne: plastyczne, techniczne, gry i zabawy edukacyjne obejmujące z zachowaniem bezpiecznych i higienicznych warunków w zakresie zapobiegania zakażeniem wirusa Covid-19, naukę samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbanie o higienę osobistą), zajęcia edukacyjne z zakresu wykonywania świec ozdobnych i mydeł pachnących z firmą zewnętrzną „ATOM”. Organizowano indywidualne spotkania z psychologiem dla dzieci i rodziców.

3.2 Działalność Klubów Seniora

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka od 1996 r. funkcjonuje Klub Seniora „Uśmiech Seniora”, a od października 2019 r. działa Karsznicki Klub Seniora „Lokomotywa 60+”. Podstawowym celem klubów jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych poprzez organizowanie spotkań oraz podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i pobudzanie do aktywności fizycznej. Kluby dysponują 60 miejscami.

Zadania realizowane w ramach Klubów to m.in.: „Piknik dla Seniorów”, spotkanie z pracownikami Działu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Zduńska Wola na temat programów miejskich dla osób starszych, „Dni Seniora”, występy chóru, warsztaty kosmetyczne, warsztaty florystyczne we współpracy z filią Miejskiego Domu Kultury w Karsznicach, spotkanie informacyjne z doradcami zawodowymi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi Oddział w Sieradzu, bilety na „Spektakl na ekranie”, udział w prelekcjach organizowanych w Inkubatorze Inicjatyw Społecznych. Działalność została okresowo zawieszona z uwagi na pandemię COVID-19. Opiekunowie Klubów podtrzymywali stały kontakt z członkami Klubów.

3.3 Działania Punktu ds. Przemocy w Rodzinie

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka funkcjonuje Punkt ds. Przemocy w Rodzinie, zwany dalej „Punktem”, którego siedziba mieści się w Zduńskowolskim Centrum Integracji Ratusz. Specjaliści pracujący w Punkcie tj. psycholog, prawnik, specjalista ds. uzależnień, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych, mediator, podejmowali działania polegające na: udzielaniu pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy, podejmowaniu interwencji na rzecz ofiar przemocy, pomocy osobom z problemem alkoholowym i współuzależnionym, udzielaniu porad indywidualnych,

prowadzeniu działań mediacyjnych, prowadzeniu terapii małżeńskiej, udzielaniu wsparcia w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych. Istotnym elementem działań Punktu było także udzielanie wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Należy zaznaczyć, że działania w Punkcie podejmowane były ze stałą współpracą z różnymi instytucjami w szczególności: Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli, Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Szczegółowe informacje z działalności Punktu przedstawia sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025 za 2021 r. W sprawozdaniu przedstawiona jest również szczegółowa informacja o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

3.4 Mieszkanie chronione

Uchwałą nr XLVII/509/17 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie utworzenia mieszkania chronionego w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” utworzono mieszkanie chronione przeznaczone dla 3 pełnoletnich osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych, które nie wymagają całodobowej opieki osób trzecich, zamieszkałych na terenie Miasta Zduńska Wola. Mieszkanie chronione stanowi wsparcie mieszkaniowe dla osób niepełnosprawnych wyżej wymienionych, jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2021 r. wsparciem objęto 2 osoby.

3.5 Podsumowanie

Działania realizowane przez Ośrodek w 2021 r. obejmowały zadania własne gminy i jej zlecone, nie tylko z obszaru ustawy o pomocy społecznej, ale również szeroko rozumianej polityki społecznej.

Informacja dotycząca potrzeb w zakresie realizowanych przez Ośrodek zadań przedstawiona jest w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej.

Część II

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie za 2021 rok

Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym, a także stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu integracji i wsparcia. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Powyższy cel w 2021 roku był realizowany przez poniższe cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**

Zgodnie z zapisami Programu, do zadań realizowanych przez Ośrodek na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą w szczególności: koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, udział w szkoleniach oraz współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.1. Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Zduńska Wola

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli na bieżąco monitoruje problem przemocy w Zduńskiej Woli i sporządza sprawozdania do jednostek nadrzędnych: Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi oraz do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

1.2. Realizowanie procedury „Niebieskie Karty”

Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem nr 16/18 Prezydenta Miasta Zduńska Wola z dnia 17 stycznia 2018 r. Podstawą do jego powołania była przyjęta przez Radę Miasta Zduńska Wola uchwała nr LVI/619/18 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskiego

Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, Fundacji „Przystań z Nami”, oświaty.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów działających w Grupach Roboczych, w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałania zjawisku,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Do zadań powołanych Grup Roboczych należy w szczególności:

- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi, do przemocy oraz efektów tych działań,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

W 2021 r. procedurą „Niebieskie Karty” objęto 69 rodzin, w tym 21 wszczętych w latach ubiegłych – 2019-2020.

Z danych Ośrodka wynika, że w 2021 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 48 Grup Roboczych oraz odbyło się 153 posiedzeń Grup Roboczych z przedstawicielami różnych instytucji, a także z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, oraz osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w 2021 roku (z podziałem na uprawnione podmioty):

Policja *	32
Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej	13
Oświata	3
Służba zdrowia	0
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Ogółem	48

* KPP w Zduńskiej Woli podaje liczbę 30 wszczętych procedur NK. Różnica wynika z tego, że 2 procedury NK wszczęte zostały przez inną niż Zduńskowolska Komenda Policji i przesłane do Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli.

Łącznie procedurą Niebieskie Karty objęto 69 rodzin, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:

- 58 kobiet,
- 1 mężczyzna,
- 10 dzieci.

W 2021 r. osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 98,5 % byli mężczyźni.

1.3. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, terapeutyczne, prawne, socjalne

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli:**

Działalność Punktu ds. Przemocy w Rodzinie

Punkt ds. Przemocy w Rodzinie pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy, w rodzinie poprzez:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowanie interwencji w środowisku,
- realizację programów dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- prowadzenie bazy danych ofiar przemocy w rodzinie.

W 2021 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 150 osób. Łącznie zrealizowano 487 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie 142 porady.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował indywidualny kontakt z psychologiem, mający na celu:

- pomoc psychologiczną w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),
- ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpracę z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- udzielanie porad indywidualnych,
- współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej,
- zajęcia dla dzieci i młodzieży w Świetlicy środowiskowej ZCI.

Liczba osób przyjętych w ramach wsparcia terapeutycznego – ogółem 59, oddziaływania terapeutyczne – 202, w tym w związku z przemocą w rodzinie 78 porad.

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie porad indywidualnych, oddziaływania terapeutyczne,
- porady w związku z przemocą w rodzinie,
- edukację na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych i ich rodzin,
- diagnozowanie problemu,
- motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia,
- ćwiczenie zachowań abstynenckich,

- udzielanie wsparcia.

Liczba osób przyjętych w ramach poradnictwa prawnego to 88 osób. Udzielono 326 porad prawnych, a w związku z przemocą w rodzinie – 94.

Porady prawne dotyczyły w większości takich spraw jak:

- możliwość prawnego rozwiązania problemu związanego z przemocą w rodzinie,
- możliwość uzyskania alimentów lub innych świadczeń pomocowych,
- pomocy w formułowaniu pism urzędowych do sądu lub policji, dotyczące m. in. pozwu o rozwód lub separację, uzyskania rozdzielnosci majątkowej czy występowania o eksmisję.

Liczba osób przyjętych ogółem w ramach pomocy socjalnej - 221. Udzielono 250 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie - 50.

Zakres pomocy socjalnej obejmował:

- zabezpieczenie miejsca noclegowego (w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się ofiara),
- indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych,
- rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi,
- praca w Zespołach Interdyscyplinarnych,
- udzielanie pomocy socjalnej dla ofiar przemocy, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania wsparcia,
- współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi i innymi,
- konsultacje z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz innymi osobami w sprawach klientów.

W ramach poradnictwa interpersonalnego i profilaktyki uzależnień przyjęto 50 osób. Udzielono 202 porady, w tym w związku z przemocą w rodzinie odbyło się 30 spotkań.

• **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli w 2021 roku udzielił wsparcia 49 osobom z 45 rodzin oraz udzielił łącznie 86 porad/konsultacji, w tym:

- 72 konsultacje psychologiczne,
- 12 porad prawnych,
- 2 porady socjalne.

Powodami zgłoszenia do POIK w roku 2021 była:

1. sytuacja kryzysowa – skorzystało 28 osób z 26 rodzin,
2. zdarzenie losowe – skorzystało 12 osób z 12 rodzin,
3. przemoc w rodzinie – skorzystały 4 osoby z 2 rodzin,
4. długotrwała lub ciężka choroba – skorzystały 2 osoby z 2 rodzin,
5. alkoholizm – skorzystały 3 osoby z 3 rodzin.

- **Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Zduńskiej Woli**

Poradnictwo medyczne, psychologiczne, terapeutyczne, prawne, socjalne - 83 osoby.

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli**

- 1) Konsultacje dla rodzin: w zakresie profilaktyki uzależnień i bezpieczeństwa; wyposażające dzieci i młodzież w umiejętność negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów oraz umiejętność komunikacji społecznej; wspierające nauczycieli i rodziców w doskonaleniu kompetencji wychowawczych, społecznych i edukacyjnych, zapobieganie patologiom społecznym w środowiskach szkolnych i rodzinnych;
- 2) Udzielanie konsultacji i porad w sprawach związanych z przemocą (rodzicom, opiekunom, rodzicom zastępczym, nauczycielom, kuratorom sądowym, asystentom rodziny, koordynatorom); wsparcie psychologiczne, kierowanie do odpowiednich instytucji np. MOPS COS, Sąd Rejonowy, pedagog szkolny, PCPR, Policja.

1.4. Prowadzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**

W 2021 roku prowadzona była grupa wsparcia dla 4 osób dotkniętych przemocą domową. Spotkania grupy odbywały się Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie. Odbyły się 3 spotkania.

- **Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Zduńskiej Woli**

W czasie pandemii Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem nie prowadził grup wsparcia.

1.5 Interwencja Kryzysowa.

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**

W 2021r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wszczęli 13 procedur „Niebieskie Karty” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni Ośrodka podejmowali działania interwencyjne z Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy. W każdym przypadku o zaistnieniu problemu przemocy w rodzinie, w której przebywały małoletnie dzieci powiadamiano Sąd Rodzinny i organy ścigania.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

W powiecie zduńskowolskim od dnia 01 marca 2016 r. funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach organizacyjnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Został utworzony Uchwałą Nr XVI/3/16 Rady Powiatu Zduńskowolskiego z dnia 12 lutego 2016 roku w sprawie utworzenia i podjęcia działalności przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli.

Z pomocy Ośrodka mogą korzystać mieszkańcy powiatu zduńskowolskiego, którzy znaleźli się w różnych sytuacjach życiowych i kryzysowych, którzy własnymi siłami i zasobami nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Powodami zgłaszania się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej była: przemoc w rodzinie, alkoholizm, długotrwała lub ciężka choroba, sytuacja kryzysowa, zdarzenie losowe.

Ośrodek zapewnia nieodpłatne usługi specjalistyczne, tj. konsultacje psychologiczne, porady prawne, porady socjalne i inne w zależności od indywidualnych potrzeb osób korzystających. Podczas prowadzonych rozmów informuje się osoby o przysługujących im prawach i uprawnieniach, możliwościach udzielenia pomocy oraz motywowane są do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji bytowej.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby.

W roku 2021 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

Osoby zgłaszające się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli mające problem alkoholowy informowane były o instytucjach i placówkach świadczących pomoc osobom uzależnionym od alkoholu. W 2021 r. Ośrodek nie występował o wszczęcie procedury w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu do Miejskich lub Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli podejmowały w roku ubiegłym wszelkie działania we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, Policją, Sądem, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy. W każdym przypadku zaistnienia problemu przemocy w rodzinie, w której przebywały małoletnie dzieci niezwłocznie powiadamiano Sąd Rodzinny, Policję oraz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny ośrodek pomocy społecznej.

Osobom wymagającym pomocy udostępniono również bezpłatny telefon Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

1.6 Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zduńskiej Woli ma możliwość udzielenia krótkoterminowego schronienia osobie znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji kryzysowej jak przemoc w rodzinie lub innej sytuacji, w której zagrożone jest życie bądź zdrowie osoby.

W roku 2021 nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku.

- **Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Zduńskiej Woli**

Ośrodek udzielił bezpiecznego schronienia 9 osobom dotkniętym przemocą.

1.7 Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli i Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli wynika, że w 2021r. nie było dzieci, które zostały odebrane rodzinie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

2.1. Informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemy o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemy

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli:**

W 2021 roku objęto procedurą „Niebieskie Karty” 69 osób wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Wypełniono formularze „Niebieska Karta-D” z 52 osobami. Żadna z osób, wskazana jako osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nie wyraziła zgody na udział w programie korekcyjno-edukacyjnym. W/w. osoby były informowane o konsekwencjach stosowania przemy oraz o możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie.

- **Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli**

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 30

kobiety – 2

mężczyźni – 28

nietni – 0.

2.2 Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy w rodzinie

- **Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli**

Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie – 648.

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli:**

W 2021r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli wszczęli 12 procedur „Niebieskie Karty” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

W 2021r. pracownicy PCPR interweniowali bezpośrednio w 2 środowiskach rodzinnych, w których istniało podejrzenie występowania przemocy wobec małoletnich dzieci. Powiadomiono Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli, Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Szkołę Podstawową Nr 11 w Zduńskiej Woli.

2.3 Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej

- **Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli**

1. Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny:
 - wszczętych – 30,
 - zakończonych – 23,
 - stwierdzonych – 11.
2. Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury Rejonowej:
 - liczba podejrzanych o czyn z art. 207 kodeksu karnego – jw.
3. Liczba osób, wobec których Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli wydała postanowienie o zastosowaniu środków zapobiegawczych w postaci:
 - okresowego nakazu opuszczenia przez podejrzanego/ą lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym/ą – 10 (mężczyzn)
 - zakazu zbliżania się do pokrzywdzonego/j – 12 (mężczyzn).

2.4 Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

W roku 2021 PCPR Zduńska Wola nie prowadziło programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy z uwagi na brak osób zainteresowanych.

Cel szczegółowy 3. Edukacja społeczna i promocje działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola.

3.1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli:**

- 1) Włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy: 30 kwietnia – „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopada – „Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet”, przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności;
- 2) Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny, placówkach służby zdrowia, instytucjach publicznych;
- 3) Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych w postaci broszur:
 - a) Wychowanie bez przemocy. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem?
 - b) Sprawdź, czy twoje picie jest bezpieczne. Informator dla konsumentów alkoholu
 - c) Przemoc. I niech się wstydzi ten, kto ją stosuje
 - d) Cyberprzemoc. Świat wirtualny, problem realny
 - e) Dopalacze. Kolorowe tabletki, czarny scenariusz
- 4) Zamieszczanie informacji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronie internetowej MOPSCOS pod adresem <https://mopscos.pl/>.

- **Urząd Miasta Zduńska Wola**

Urząd Miasta prowadził działalność informacyjną na rzecz mieszkańców miasta w zakresie specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Informacje te zamieszczone są na tablicach informacyjnych i stronie internetowej Miasta Zduńska Wola pod adresem: <https://www.zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkanicy/pomoc-spoeczna/pomoc-i-poradnictwo-specjalistyczne>

- **Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli**

Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli na bieżąco umieszczała materiały informacyjne na stronie internetowej KPP.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

PCPR rozpowszechniało ulotkę informacyjną dotyczącą działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z danymi teleadresowymi wszystkich instytucji działających w powiecie zduńskowolskim na rzecz osób poszukujących specjalistycznej pomocy.

Osobom wymagającym pomocy udostępniono również bezpłatny telefon Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

- **Placówki oświatowe**

Placówki oświatowe z terenu Zduńskiej Woli podejmowały następujące działania w zakresie rozpowszechniania materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie:

- 1) rozpowszechniano w ciągu roku oferty o specjalistycznych formach wsparcia – zamieszczano na tablicach informacyjnych dla Rodziców plakaty, materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zjawisk przemocy w rodzinie i form wsparcia
- 2) rozpowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności m.in. dot. działalności służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem zjawiska przemocy w rodzinie.

- **Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem w Zduńskiej Woli**

Rozpowszechniono 3 materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

3.2 Organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji itp. dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**

Udział wraz z Prokuraturą Rejonową w Zduńskiej Woli w dniach 22-28 lutego 2021 r. w kampanii „Tydzień Pomocy Ofiarom Przepięstw”, której podstawowym celem było udzielanie porad dotyczących uprawnień jakie przysługują osobom pokrzywdzonym oraz o instytucjach, które mogą udzielić pomocy. Bezpłatnych porad wszystkim chętnym i potrzebującym udzielali prokurator oraz starszy specjalista pracy socjalnej Punktu ds. Przemocy w Rodzinie. W 2021 roku miały miejsce 153 spotkania z przedstawicielami różnych instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

W roku 2021 z racji panującej epidemii COVID-19 nie organizowano w/w. działań w ramach działalności PCPR.

- **Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli**

Działania profilaktyczno-edukacyjne wśród uczniów szkół podstawowych i średnich w tym problem uzależnień – alkohol, dopalacze i środki odurzające, przemoc rówieśnicza w tym „hejt” i „mowa nienawiści”, spotkania z młodzieżą dot. handlu ludźmi, przestępstw z nienawiści, działania edukacyjne z zakresu profilaktyki dla rodziców, nauczycieli, kolportaż wśród sprzedawców i właścicieli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych z zakresu prawnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu małoletnim, a także umiejętności odmawiania sprzedaży napojów alkoholowych, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3.3 Organizowanie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy

- **Urząd Miasta Zduńska Wola**

W 2021 r. działania organizowane przez Urząd Miasta:

1. Dla uczniów klas I-III, IV-VI i VII-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę - psychologa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2021 r., zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 33 uczniów i ich rodziców.

Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne: „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej dla klas I-III”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interakcyjne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”. Zajęcia z udziałem rodziców realizowane były z wykorzystaniem programów: „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Jak rozmawiać z dziećmi”, „Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi”.

2. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy adresowane były głównie do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne warsztaty edukacyjne w szkołach podstawowych w zakresie przemocy, tj.:
- Program „W krainie net”, objęto 132 uczniów;
 - Program „Przemoc i agresja”, objęto 72 uczniów;
 - Program „W rytmie emocji”, objęto 99 uczniów;
 - Stowarzyszenie Epsilon i Centrum Edukacji i Profilaktyki przeprowadziło w 8 szkołach podstawowych wśród uczniów w wieku 7-9 lat warsztaty w ramach Programu Profilaktyczno-Wychowawczego EPSILON, rekomendowanego przez PARPA. Działania podejmowane w ramach realizacji programu miały na celu:

- a) zwiększenie udziału konstruktywnych wzorców komunikacyjnych w kontaktach podejmowanych przez dzieci,
- b) zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych zgodnie z normami współżycia społecznego, zwiększenie liczby zachowań o charakterze pomocy rówieśniczej,
- c) zwiększenie poczucia własnej wartości i sprawstwa (poszukiwanie i wzmacnianie indywidualnych i grupowych pozytywnych zasobów, wzmacnianie uczniów odrzucanych w trakcie działań grupowych, budowanie „góry wiary w siebie”),
- d) rozwinięcie umiejętności nazywania emocji i radzenia sobie z „trudnymi emocjami”,
- e) zwiększenie poczucia więzi ze szkołą i poczucia przynależności do silnego zespołu klasowego, zintegrowanego wokół pozytywnych postaw i wartości,
- f) zwiększenie roli wychowawcy jako kluczowego realizatora profilaktyki w szkole.

Program zrealizowano w 30 klasach, objęto nim 506 uczniów i 30 wychowawców.

3. Miasto finansowało prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli. Ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r. przeznaczono 71.200 zł na jego funkcjonowanie.
4. W 2021 r. liczba osób, które zgłosiły się po pomoc do Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli przedstawia się następująco:

➤ Liczba osób zgłaszających się po pomoc	➤ Konsultacje jednorazowe wizyty	➤ Terapia – liczba wizyt >1
➤ sprawcy przemocy	➤ 0	➤ 4
➤ ofiary przemocy	➤ 0	➤ 3
➤ Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji	➤ Konsultacje jednorazowe wizyty	➤ Terapia – liczba wizyt >1
➤ Osoby, będące stosującym przemoc – sprawca	➤ 0	➤ 10

- **Placówki oświatowe**

Publiczne Przedszkole nr 2

- pedagogizacja rodziców na temat problemów wychowawczych, rodzinnych, emocjonalnych poprzez prowadzenie gazetek przedszkolnych, strony www placówki, organizację zebrań, rozmowy indywidualne, kontakt za pośrednictwem komunikatora (wg bieżących potrzeb);
- włączanie rodziców do aktywnego udziału w życiu przedszkolnym poprzez m.in. organizację paczek świątecznych;
- angażowanie rodziców do czynnego udziału w konkursach promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu z członkami rodziny (1 konkurs wewnątrzprzedszkolny, 3 konkursy miejskie);

- angażowanie rodzin do udziału w akcjach: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Góra Grosza”, „Październik miesiącem dobroci dla zwierząt”;
- przystąpienie do ogólnopolskich programów i zachęcenie rodziców do wspólnej ich realizacji: „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Mamo, tato wolę wodę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Czyściochowe Przedszkole”, „Przedszkole z tradycjami”;
- cykliczne prowadzenie zajęć (175 dzieci) kształtujące odporność emocjonalną konieczną do radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli poprzez udział w licznych szkoleniach, warsztatach (3 e-konferencje - 6 nauczycieli; 2 szkolenia - 6 nauczycieli; 1 e-szkolenie - 2 nauczycieli; 3 webinaria - 3 nauczycieli).

Publiczne Przedszkole nr 3

Przedszkole prowadziło działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć (kąciki „Emocje” oraz „Jaskinie spokoju”, pokoje ciszy), a ponadto:

- promowało rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy, kształtowało pozytywny obraz samego siebie; rozwijania empatii z wykorzystaniem różnorodnych technik pedagogicznych i z odpowiednimi pomocami dydaktycznymi;
- prowadziło działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców na temat przemocy w rodzinie i skutków uzależnień – „Kącik dla rodziców” (plakaty, ulotki, linki);
- organizowało i uczestniczyło w projektach, akcjach i wydarzeniach promujących zdrowy styl życia np. realizacja programów „Zielona Flaga”, „Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna dla dzieci 3-6-letnich”, „Sprawny Przedszkolak”, „Sieć Szkół i Przedszkoli Ekologicznych”, „Mali Kucharze i Kuchareczki”, „Pijmy wodę”, kółko kulinarne „Wiem, co jem” – comiesięczne zajęcia dla wszystkich grup z cyklu „kolorowe dni” promujące zdrowe żywienie, także poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych poprzez uczestnictwo w pogadankach, warsztatach kulinarnych, spotkaniach ze specjalistą od spraw żywienia (intendent, dietetyk);
- promowało aktywne formy spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu – organizowanie zawodów sportowych dla przedszkolaków na terenie ogrodu przedszkolnego oraz zajęć ruchowych w salach.

Publiczne Przedszkole nr 4

Przedszkole prowadziło działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć. Realizowało treści wynikające z podstawy programowej wychowania przedszkolnego z zakresu edukacji społecznej i edukacji emocjonalnej, które służą propagowaniu w środowisku rodzinnym przedszkolaków właściwych postaw, wsparciu rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka w wieku przedszkolnym. Kształtowało wśród dzieci umiejętność radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych przez nich umiejętności w codziennym życiu, modelowało właściwe relacje dzieci z innymi ludźmi. Powstały kąciki relaksacji w każdej sali, powstał kącik w korytarzu przedszkolnym – „Zakątek – Czytelnia”, wyposażony w meble i pomoce dydaktyczne.

Publiczne Przedszkole nr 5

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawisk przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności - 2 materiały;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy –1 spotkanie.

Publiczne Przedszkole nr 6

Przedszkole prowadziło działalność edukacyjną skierowaną do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć, rozwijania empatii z wykorzystaniem różnorodnych technik pedagogicznych i z odpowiednimi pomocami dydaktycznymi; - promowało rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy a także:

- prowadziło działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla rodziców na temat przemocy w rodzinie i skutków uzależnień – „Kącik dla rodziców” (plakaty, ulotki, linki);
- organizowało i uczestniczyło w projektach, akcjach i wydarzeniach promujących zdrowy styl życia np. realizacja projektu „Zdrowo jem, więcej wiem”, „Wyzwania Teodora”. Aktywny udział rodziców, od których zależy całokształt stylu życia rodziny miał przekonać ich, że warto zadbać o zdrowe odżywianie i regularną aktywność fizyczną;
- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych poprzez uczestnictwo w pogadankach, warsztatach cukierniczych, kulinarnych ,spotkaniach ze specjalistą od spraw żywienia (intendent, dietetyk);
- promowało aktywne formy spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu – organizowanie zawodów sportowych dla przedszkolaków na terenie ogrodu przedszkolnego.

Publiczne Przedszkole nr 7

- przekazywanie informacji pozyskanych od organizacji, instytucji i służb w formie ulotek, plakatów, ogłoszeń na tablicy dla rodziców oraz na stronie FB;
- udostępnianie numerów telefonów do organizacji pomocowych (telefony zaufania) oraz rzecznika praw dziecka;
- rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

Publiczne Przedszkole nr 10

W przedszkolu w „Kąciku dla rodziców” znajdują się dane teleadresowe podmiotów i instytucji świadczących usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób dotkniętych przemocą na terenie Zduńskiej Woli:

- nauczycielki zostały zapoznane z pismem dyrektora MOPS COS w Zduńskiej Woli dotyczącym apelu o czujność w sprawie przeciwdziałania przemocy domowej w czasie pandemii i wynikającej z niej izolacji rodzin;
- w celu niwelowania pojawiających się zachowań agresywnych u dzieci w przedszkolu został wprowadzony i konsekwentnie stosowany przez nauczycielki i rodziców, jednolity system reagowania na przemoc i agresję wynikający z realizacji programu profilaktycznego;
- w toku pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej podnosi się wrażliwość społeczną dzieci wobec zachowań agresywnych i stosowania przemocy. Uczy się rozpoznawać

i nazywać emocje, rozładowywać agresję i napięcia, promuje się rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy. Kształtuje się pozytywny obraz samego siebie.

Publiczne Przedszkole nr 11

- rozpowszechnianie materiałów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie: ulotki, numery telefonów, udzielanie informacji.

Szkoła Podstawowa nr 2

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;
- udostępnianie ulotek informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy na korytarzu szkolnym na gazetce pedagoga i psychologa;
- organizowanie spotkań, szkoleń, kampanii, konferencji itp. dla przedstawicieli podmiotów prowadzących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zorganizowanie szkolenia Rady Pedagogicznej na temat procedury „Niebieskie Karty” prowadzonego przez specjalistów z MOPS;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkole, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy;
- prowadzenie programów „Skrzynia skarbów”, „Jak żyć z ludźmi”.

Szkoła Podstawowa nr 5

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności - liczba materiałów informacyjnych: 3
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkole, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy - liczba programów – liczba spotkań (2 programy „Bezpieczna Szkoła”, „Spójrz inaczej” – 35 spotkań).

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności - liczba materiałów informacyjnych 5;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy - liczba programów: 3, liczba spotkań: 43.

Szkoła Podstawowa nr 7

- systematyczna diagnoza środowiska rodzinnego ucznia, w celu rozpoznania jego warunków życia i nauki:

- współpraca z kuratorami sądowymi, asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi,
- rozmowy z uczniami i rodzicami,
- współpraca z kuratorami,
- współpraca z pracownikami socjalnymi,
- wywiad środowiskowy,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej.

- realizacja programów profilaktycznych przez pedagoga i na godzinach do dyspozycji wychowawcy:

- w klasach 1-3: „Spójrz inaczej”, elementy innych programów kształcące umiejętności społeczne;
- w klasach 4-6: „Spójrz inaczej”, elementy innych programów profilaktycznych”, „Bieg po zdrowie”, kl. 4 - profilaktyka przeciwdziałania paleniu tytoniu, „Dopalaczom stop” w klasach 7.

Podczas zajęć uczniowie:

- a) rozwijali umiejętności psychospołeczne, w tym umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć, umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, kształtowania pozytywnej samooceny i pozytywnego obrazu siebie;
 - b) uczyli się zapobiegać destrukcyjnym zachowaniom w klasie/grupie rówieśniczej i odrzuceniu rówieśniczemu poprzez tworzenie warunków do rozwoju empatii i zdolności przyjmowania perspektywy drugiego człowieka, które służą wspieraniu rozwoju umiejętności współpracy i wspólnej zabawy w grupie, umiejętności rozwiązywania problemów/konfliktów oraz umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji;
 - c) zostali zachęcani do zdrowego stylu życia poprzez zwiększenie wiedzy o własnym ciele, zachowaniach prozdrowotnych, zasadach bezpieczeństwa i niektórych zagrożeniach dla zdrowia, w tym związanych z używaniem szkodliwych substancji chemicznych;
- współpraca z członkami Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Nietletnich oraz dzielnicowym Komendy Powiatowej Policji w zakresie przeprowadzenia indywidualnych rozmów interwencyjnych z uczniami stosującymi agresję i nie przestrzegającymi norm zachowania, edukacja komunikacyjna;
 - zapewnienie uczniom i ich rodzicom wsparcia – udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa w formie porad i konsultacji: rodzice są informowani o sukcesach i trudnościach dzieci w szkole. Najbardziej pomocne formy wspierania rodziców w wychowaniu dzieci to pomoc pedagoga i psychologa szkolnego oraz udzielanie wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w trudnych sytuacjach. Na stronie szkoły pedagog umieszcza artykuły, mogące pomóc rodzicom w rozwiązywaniu sytuacji trudnych (element pedagogizacji);
 - umieszczanie w widocznym miejscu na terenie szkoły ulotek informacyjnych dotyczących poradnictwa instytucji w mieście oraz punktów konsultacyjnych w ramach współpracy z nimi. W przypadku stwierdzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania bądź pracowników MOPSCOS.

Szkoła Podstawowa nr 9

- wypracowanie szkolnego modelu interwencji i strategii postępowania w sytuacjach trudnych;
- prowadzenie dla uczniów działalności edukacyjnej i profilaktycznej mającej na celu zdobywanie podstawowych umiejętności społecznych oraz promocję zdrowego stylu życia;
- szkoła podejmowała działania diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do społeczności szkolnej (obserwacja, ankiety, wywiady, pedagogizacja rodziców, zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki dla uczniów);
- rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy;
- placówka udostępniała informacje o możliwościach uzyskania wszechstronnej pomocy w instytucjach działających na rzecz rodziny.

Szkoła Podstawowa nr 10

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;
- liczba materiałów informacyjnych: 15;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy - liczba programów: 3, liczba uczestników: około 90;
- w ramach podnoszenia i doskonalenia umiejętności kadry służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Szkoła Podstawowa nr 11

- rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;
- działalność edukacyjna w zakresie stosowania prawidłowych metod wychowawczych – prelekcje dla rodziców podczas spotkań z rodzicami;
- organizacja Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci oraz Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka w dn. 19.11.2021 r. – kampania informacyjna na planszach w holu szkoły;
- prowadzenie programów profilaktycznych w szkole, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy;
- organizacja warsztatów profilaktycznych i wykładów promujących postawy bez przemocy: „Przemoc i agresja” – kl. 4a, 4b, 5a, 6a, 6b – 82 uczniów, „Cukierki” (profilaktyka uzależnień, przemocy i rozwijania umiejętności życiowych) – kl. 1a, 2a, 3a – 52 uczniów;
- organizacja prelekcji prewencyjnych z funkcjonariuszami Powiatowej Komendy Policji: 9.03.2021 - kl. 7a, 7b, 7c, 8a – 79 uczniów (4 spotkania online) – rozmowa na temat cyberprzemocy, mowy nienawiści.

Szkoła Podstawowa nr 12

Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy:

- w klasach starszych przeprowadzono ankietę „Przemoc w szkole”, dzięki której uzyskano informację nt. poczucie bezpieczeństwa uczniów w klasie i w szkole;
- realizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, z uczniami mające na celu podkreślenie, jak ważna jest szkoła bez przemocy - „Tolerancja”(kl. 7); „Jak sobie radzić z agresją i przemocą?” (kl. 5); „Jak radzić sobie ze złością” (kl. 6 i 7); „Dobre samopoczucie moje i twoje w relacjach rówieśniczych” (kl. 4 i 6);
- zorganizowano spotkania prewencyjne z przedstawicielami KPP w Zduńskiej Woli na temat negatywnych zachowań w szkole i poza nią (alkohol, papierosy, narkotyki, kradzieże) oraz konsekwencjach takiego postępowania;
- udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej przez psychologa i pedagoga szkolnego uczniom, których dotknęło zjawisko przemocy.

Szkoła Podstawowa nr 13

1) Realizacja zajęć warsztatowych dla uczniów w ramach Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego podczas nauczania stacjonarnego oraz edukacji zdalnej - prowadzenie zajęć warsztatowych w klasach m.in.:

- „Przykre zdarzenie – jak nie powtórzyć błędu w przyszłości?”
- „Baśń o Krainie Roztropności, czyli o mądrości, rozwadze i rozsądku”
- „Jak naprawić błąd?”
- „Przygoda języka - rady na kłopoty”
- „Jak budować relacje koleżeńskie?”
- „Sytuacje konfliktowe, kultura słowa”
- „Jakie uczucia towarzyszą Ci w sytuacjach konfliktowych?”
- „Moja droga do sukcesu”
- „Emocje nastolatka. Jak zrozumieć siebie samego? Emocje a dojrzewanie”
- „Dobry kolega, dobra koleżanka”
- „Jak wyrazić swoje emocje?”
- „Czy potrafię okazywać szacunek innym?”

2) Współpraca z ośrodkami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny MOPSCOS, GOPS, PCPR, PPP, Fundacja Przystań z Nami:

- stała współpraca z Policją, Sądem Rejonowym (Wydział Rodzinny i Nieletnich);
- utrzymywanie kontaktu z kuratorami uczniów i ich rodzin, wyznaczonymi przez Sąd;
- zgłaszanie i reagowanie na wszelkie przejawy demoralizacji i niedostosowania;
- stosowanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych zgodnie z opracowanym Szkolnym Systemem Interwencji;

Cel szczegółowy 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

4.1 Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli ani Urząd Miasta Zduńska Wola nie organizował szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w 2021r.

4.2 Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli**

1) Udział pracowników Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie w szkoleniach rozszerzających wiedzę i umiejętności z zakresu profesjonalnej pracy z klientem doświadczającym przemocy:
- „Charakterystyka pracy ze sprawcami przemocy, w tym praca socjalna z osobami stosującymi przemoc w ramach procedury Niebieskie Karty”;
- „Sztuka motywowania – w obszarze pomocy i interwencji, podejścia i metody; Dialog motywujący – w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc – aspekt praktyczny.

2) Udział w 2-etapowym badaniu dla Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie na zlecenie Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego dot. badań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mających na celu zgłębienia problemu i przyczynieniu się do opracowania skuteczniejszych przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli**

Przedstawiciel PCPR brał udział w roku ubiegłym w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego organizowanych przez MOPSCOS Zduńska Wola. Ponadto pracownicy PCPR uczestniczyli w szkoleniach: „Interwencja kryzysowa – pierwsza pomoc psychologiczna”, „Pierwsza pomoc psychologiczna w sytuacji kryzysu osób z niepełnosprawnościami.

- **Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli**

Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 8;
- liczba osób, przeszkolonych funkcjonariuszy Policji, które wzięły udział; w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 78;
- liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie – 0 (COVID-19).

- **Placówki oświatowe**

Publiczne Przedszkole nr 7

Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkoła Podstawowa nr 2

- udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- udział rady pedagogicznej w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkoła Podstawowa nr 5

- udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: 27;
- liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: 30;
- liczba osób, które wzięły udział w konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: 3.

Szkoła Podstawowa nr 9

- udział nauczycieli w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu pracy z rodziną;
- udział pedagoga w posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Szkoła Podstawowa nr 11

Udział członków kadry pedagogicznej w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich:

- pakiet szkoleń w ramach „Komunikacji pozytywnej” – 1 osoba,
- pakiet szkoleń „Mediacje rówieśnicze w szkole” – 1 osoba,
- webinar „Prawo rodzinne a szkoła” ODN Stowarzyszenie "Wspólna Polska" - 1 osoba.

- **Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Zduńskiej Woli**

Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 3-krotny udział.

Podsumowanie

Opracowany dokument przedstawił zrealizowane w 2021 roku działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Zduńskiej Woli. Z danych przedstawionych przez lokalne instytucje i służby społeczne wynika, że podejmowane były liczne działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w tym zakresie. Zapewniono również wsparcie specjalistyczne osobom doznającym przemocy oraz podejrzany o stosowanie przemocy w rodzinie.

Od 2017 roku liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” utrzymuje się na zbliżonym poziomie: rok 2017 – 80 rodzin, rok 2018 – 74 rodziny, rok 2019 – 73 rodziny, rok 2020 – 64 rodziny, rok 2021 – 69 rodzin.

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ

Mirosława Jakubowska